

(گُل - ۶)

رام نوميء جو اُتسؤ

سنگورو ئي هن ستسار ساگو
مان پار ڪرائڻ وارو ڪامل ملاح
آهي، جو سولائيءَ سان جيو روپي
بيڙيءَ کي، اٽڪل سان لهرن کان
بچائي هلائي سگهي ٿو. جن جو سنگوروءَ ۾ ويساهه
آهي، سي پنهنجي گوروءَ کي هر وقت اکين سامهون
۽ انگهه سنگهه سمجهندا آهن، جنهن ڪري سندن هرديءَ
هر وقت آنند سان ڀريل رهندو آهي. جنهن وقت
شرذالو پگتن جي مٿي تي، سنگورو پنهنجو پوٽو هٿ
۾ ڪندو آهي، تنهن وقت شش جا پاپ پسر تي ويندا
آهن ۽ شش جي پٽڪندڙ من کي، شانتي اچي
ويندي آهي.

شري سائين بابا ۾ اِهاڻي شڪتي هئي. جنهن مهل
مان ڌرمي پستڪ ويهي پڙهندو آهيان، تنهن مهل
پنهنجي شري رام ۽ ڪرشن جي روپ ۾ کين پسندو
آهيان ۽ مان ائين ئي محسوس ڪندو آهيان ته هو
منهنجي ڪلياڻ واسطي، شري پاڳوت يا شري رامايڻ
يا شري گيتا، مون کي سمجهائي رهيا آهن.

ڪٿا يا وارتالپ ڪرڻ مهل، سندن ڌيان ڪرڻ سان، منهنجي اندر بروهه، مون کان وات مان ٻولائيندا رهندا آهن ۽ جي ڪا به رچنا يا ڪوٽا لکڻ وهندو آهيان ته ائين ڪندو آهيان ته هو خود اچي مونکي هٿ سان لکائڻ شروع ڪندا آهن. مون مڙڪ ۾، ڪا به سمري لکڻ جي ڪانه هئي، پر سندن ئي پورڻا ۽ ڪرپا سان، سندن پوتر چتر لکي سگهيو آهيان.

سائين بابا جي آشيرواد

رام نوميءَ جي اٽسو سماپت ٿيڻ بعد، شري سائين بابا آشيرواد ڏيندي چيو ته ”منهنجن پگتن جي گهر ۾ ان ۽ ڪپڙي جي ڪڏهن به ڪمي ڪانه رهندي. جيڪي منهنجي شرط ۾ اچي، سڄي هرديه سان منهنجا آپاسڪ بڻجن ٿا انهن جي ڪلياڻ جي چنبا، مونکي سدو رهڻ ٿي. ان ڪري پوڄن ۽ وسترن جي چنبا تيار ڪري، ايشور جو نام ٿي بڪشيا ۾ گهرندا ڪريو. سنساري ڪوڙو مان ۽ لقب چڱي ايشور ڪرپا ۽ ايم دان پراپت ڪرڻ جي ڪوشش ڪريو ته اوهانکي سچو سمنان، ايشور جي درگاهه ملندو. پنهنجي اِشت ديو ۾ ايمان رکي، سيني اندر ۾ ۽ من کي، ايشور چنن ۾ مشغول رکي، جن سنساري پدارتن ڏانهن اوهان جو من ڏوڙون نه پائي. چت

جي شائتي پراپت ڪرڻ کان پوءِ، اوهين نويو پد کي حاصل ڪندا. من جو هڪ هنڌ ٽڪاءُ کائڻ ست سنگ جو اثر جي نشاني آهي. جيسين چت جي چنچلتا ختم نه ٿي آهي، تيسين من ايڪاگر ڪين چئي سگهيو. مٿين آشيرواد، پوءِ ۱۹۲۵ واري سائين ليلا پتريڪا ظاهر ڪئي وئي.

رام نومي ۽ عرس جي گڏيل ميلي جو آرڊر

ڪوپر گانو ۾ شري گوپالراءِ نالي هڪ انسپيڪٽر هو، جو باباجن جو پور پگت هو. هن کي ئي استويون هيون پر ڪنهن کي به ٻار ڪونه ڄاڻو، شري سائين بابا جي شرن ونڙ کان پوءِ هن کي پت پيدا ٿيو، جنهن جي خوشيءَ ۾، ۱۸۹۷ ۾ هن کي ويچار آيو ته شري ۾ ”عرس“ جو ميلو لڳائجي. جڏهن تاتيا پاتل، دادا ڪوتي پاتل ۽ مادوراو سان اها ڳالهه اچي چوريائين، تڏهن هنن کي اها ڳالهه ڏاڍي پسند پيئي ۽ باباجن کان پڻ کيس منظوري وٺي ڏنائون.

باباجن جي آڱيا موجب، عرس ۽ رام نوميءَ جو ساڳئي ڏينهن ميلي ملهائڻ ۾ هندو مسلم ايڪتا قائم ڪرڻ جوئي اصول عمل ۾ آندو ويو. شري ۾ پاڻيءَ جي تنگي اڳيئي هئي. ڪو به هنن جن مان هڪ جو پاڻي ڪارو هوندو هو ۽ ٻيو وري جلد ئي سڪي

ويندو هو. بابا جن کاري کوهه پر پنهنجي مبارڪ هتن سان گل وجهي، ان کي منو بڻايو پر ميلي پر اچڻ واري خلق لاءِ هڪ کوهه جو پاڻي ڪافي ڪين هو، تنهن ڪري تاتيا پاتل، پاڻي باهران گهرائڻ جو پربند ڪيو. بانس جي لڪڙين جا ڪچا دڪان ٺهرايا ويا ۽ ڪشتي ملهه وغيره ڪرائڻ جو به بندوبست ڪيو ويو.

چندن لپ ۽ اس ڏوڀ سرگس

گوپالراو گند جو هڪ دوست دامو آڻا ڪانسار احمد نگر ۾ رهندو هو. تنهن کي پاڻ سائين بابا جي ديا سان پت پيدا ٿيو ته هن ميلي لاءِ وڏو شاهي جهنڊو ٺهرائي ڏنو. ٻيو وڏو جهنڊو نانا صاحب جاگيردار پڻ ڏنو. ٻئي جهنڊا اڳيان ڪڍي سرگس ڪڍيائون ۽ سڄي ڪار کي چڪر هڻي، اچي مسجد ۾ پورو ڪيائون، (جنهن کي بابا جن، ”دوار ڪا مائي“ ڪري ڪوٺيندا هئا.) جلوس سان آندل هندن جا به جهنڊا پوءِ مسجد تي مٿان جهولايا ويا ۽ مسلمان وري چندن گهي ٽالهيون ڀري، اس ڏوڀ ۽ لوبان خوب جلائي، سرگس ۾ سڳند ڦهلائيندا هليا. جڏهن ”دوار ڪا مائي مسجد“ وقت پهتا، تڏهن آندل چندن سان، مسجد جي پٽين تي لپيو ڏيڻ لڳا! اهو خيال هڪ مسلم ڀڳت جي مغز مان نڪتو، جنهن رام نومي - عرس جي گڏيل ميلي کي

عمل ۾ آندو ۽ جو اڃا تائين هليو اچي. مسلمان ڀڳت جي موٽ بعد سندس استوري چندن جي لپ جي رواج چالو رکندي آئي. مطلب ته هندن طرفان رام نومي جو سرگس ۽ مسلمانن طرفان چندن لپ ۽ لوبان واس ٿوڻ سميت عرس جي جلوس جو هڪ عجيب سنگم يا ميلاب جو نظارو هو.

مسجد ۾ رام نومي ميلو ملهائڻ

باباجن جا ڀڳت سوير شيوڪ ٿي بندوبست ڪرڻ کي لڳي ويا. ٻاهريون ڪم تاتيا پائل پاڻ ٿي کنيو ۽ اندريون رڌڻ پڇائڻ ۽ پرساد وغيره جو ڪم رات ڪرڻ مائيءَ ڀڳت پاڻ تي هموار ڪيو. ان سان گڏوگڏ هوءَ مسجد جي صفائي بهاريءَ جو ڪم پڻ ڪندي هئي. مسجد ۾ ”ٿوڻي“ ٿينهن رات ڏکڻ سبب ڏوڏنهن جي ڪارڻ ڀتين ۽ ڇت تي لڳندي رهندي هئي پر جڏهن باباجن وڃي ”چارڙيءَ“ ۾ سمهندا هئا تڏهن هيءَ سپاڳي ڀڳت پيل سامان ٻاهر ڪڍي ڇت کي چنڊي پوءِ پوڄي لڳائي ڇڏيندي هئي. جا رات جو سڪي ويندي هئي ۽ صبح جو ”دوارڪا مائي“ بلڪل صاف ٿيڻ ۾ ايندي هئي.

باباجن کي، غريبن کي پوڄن ڪرائڻ تمام پري لڳندو هو. انهن لاءِ کاڌو ۽ مٺايون پڻ ڀڳت راتا

ڪرشنا تيار ڪندي هئي، جو سندس گهر ۾ ئي تيار ڪيو ويندو هو. انهيءَ ڪارڻ، ۾ ڪيترا ڏنوان پڳت ۽ پسي جي مدد ڪندا هئا. ۱۹۱۳ ۾ پڳت پيشم (شري سائين سگن اپاسنا جو ليڪڪ)، امرائتيءَ جي دادا صاحب ڪاپوڊي سان گڏجي، ميلي کان هڪ ڏينهن اڳي شريءَ ۾ اچي، ”دبڪشت واڙي“ ۾ لکيو. جنن دالان ۾ پنڌ ڪري رهيو هو ته لڪشمن راءِ (ڪاڪا مهاجني)، پوڄا جي سامگري کڻي، مسجد ڏانهن وڃي رهيو هو. ٻنهي پاڻ ۾ ويچار ڪيو ته عرس جو مليو، رام ٿوڻيءَ جي ڏينهن تي، ياترين سان بلڪل پرايل ٿو لڳي ۽ خوب ٿو هجي، تنهن ڪري شري رام جي شپ جنم دن تي، پوسٽ پڳت هرپيداس کي چو نه گهرايو وڃي، جو ان ڏينهن اچي ڪيترن ۽ ڪتا ڪري. پڳت پيشم اهو ٻڌي چيو ته مون ”رام جنم ساڪيءَ جا پڇن ٺاهيا آهن، جي مان خود ڳائيندس. اوهين هار مونير وڃانجو، ۽ رادا ڪرشنا پٽ، جي اسان سان گڏجي ڳائيندي ته واه جي مڙج مڇي ويندي. پر اول ان جي منظوري، باباجن کان وٺڻ لاءِ هلو ته مسجد ۾ هلون.“

جڏهن باباجن وقت آياسون ته انٿريامي باباجن يڪدم پڇيو ته ”دبڪشت واڙي ۾ ڪهڙيون صلاحون ڪري رهيا هئا؟“ اهو سوال ٻڌي ويچارو مهاجني ته

گهڙاڻجي ويو ۽ باباجن جو مطلب نه سمجهي، ڊڄي ڇپ ڇاپ بيهي رهيو. مٿان وري باباجن پيشم کي چيو ته ”ڪيا بات هيءُ؟“ پيشم ڪدم رام نومي اٿسو ملهائڻ جو نئون ويچار باباجن اڳيان پيش ڪري چيو ته ”ڪرپا ڪري پنهنجي آڱيا ڏيو ته ائين ملهائيو وڃي.“ باباجن مشڪي ورائيو ”نيڪ آهي ڀلي ائين ڪريو.“ اهو ٻڌي سيشي خوش ٿيا ۽ رام جنم اٿسو (رام نومي) ملهائڻ جون تياريون ڪرڻ لڳا.

بهي ڏينهن مسجد ”دوارڪا مائي“ کي جهنڊين سان خوب سينگاريو ويو. يڳتن راڌا ڪرڻا هڪ پينگهو آڻي، باباجن جي آس جي سامهون رکيو. پيشم رام جنم ساڪي ڪيرتن ڪرڻ لاءِ کڙو ٿي بيٺو ۽ مهاڃني هار مونير وڃائڻ شروع ڪيو ته باباجن، مهاڃنيءَ کي سڏائي چيو ته ”اڙي، هي وري ڪهڙو ڪتراڳه ڪيو اٿو؟ هي پينگهو ڇو رکيو ويو آهي؟“ مهاڃني هت ٻڌي جواب ڏنو ته ”سوامي جي، رام نومي اٿسو ملهائڻ جي پرامپ ڪرڻ لاءِ ئي، هي پينگهو هتي رکيو ويو آهي.“ اهو ٻڌي، باباجن اٿي رکيل گلن جي هارن مان ٻه هار کڻي هڪ پنهنجي گلي ۾ پاتو ۽ ٻيو پيشم کي پايڻ لاءِ مهاڃنيءَ کي ڏنو، جو پائي، پيشم پنهنجي مٿر ۽ بلند آواز سان ڪيرتن چالو رکيو. ڀڄن سماپت ڪرڻ بعد، سڄي آيل سنگت کان ”راجا

رام چندر يگوان کي جيئ " جا نعرا هڻايا ويا. سڀ
ان مستيءَ ۾ تازيون وڃائي جهولڻ لڳا ۽ خوشيءَ ۾
پوڄي آيل سنگت جي مٿان گلال وغيره چٽڪارڻ ۽
ٺاڄ ڪرڻ لڳا ته...

اوچتوئي اوچتو بابا جن جي گرجنا جو آواز ٻڌڻ
۾ آيو. "اي پاڳلو، هي رڻنشو ۽ ملاڪڙو لڳائي ۽ گلال
جو ٽوڙيو ڇو مڇائي رهيا آهيو؟ اوهانجو گلال، منهنجن
اکين ۾ اچي پيو آهي!" ساري سنگت هيسجي ويئي
تازين ۽ جٽڪارن بدران سنائو چانهجي ويو. پر
جيڪي بابا جن جا بلڪل ويجهو پگت هئا ۽ بابا جن
جي سپاءَ مان چڱيءَ طرح واقف هئا، تن سنگت کي
چيو ته "گهٻرايو نه. بابا جن جي اها ڪاوڙ، گوباسان
سڀني لاءِ هڪ آشيرواد آهي. اوهين ڪوبه خيال نه
ڪريو. اڄ راوڻ جي اهنڪار ۽ دشت ٻڌي کي
ناس ڪرڻ وارو رام پندا ٿيو هو ۽ بابا جن پڻ اسان
جي اهنڪار ۽ دشت ٻڌي ناس ڪرڻ لاءِ ڪروڙ
۾ پوڄي اسان تي آشيرواد ڪري رهيا آهن. اوهين
پنهنجي مٿ ۾ مست رهو.

هيڏانهن ويڃاري راتا ڪرشنا ٻائي، جا پڻ ڪيرتن
۾ شامل هئي، تنهن کي اچي ٻپ ورايو ته بابا جن مٿان
ڪروڙ ۾ اچي، پينگهي کي نه اچي پجن. ان ڪري
اشارو ڪيائين ته پينگهي کي ٻاهر ڪڍو. ساڻهن

پينگهي کي کنيو ته بابا جن چيو ته ”پينگهو ٻاهر نه
 ڪڍو ۽ پنهنجو ڪاريه ڪرم چالو رکو.“ اها آگيا
 پائي، سڀ مڙج ۾ اچي ويا ۽ ڪيرتن، مها پوڄا ۽
 آرتي سماپت ڪري، هٿ ٻڏي عرض ڪيائون ته
 ”هاڻي ڪرپا ڪري پينگهي ٻاهر ڪڍڻ جي آگيا
 ڏيو.“ بابا جن چيو ته اڃا اُتسو پورو ڪونه ٿيو آهي،
 سڀاڻي ”گوپال ڪالا اُتسو“ ملهائڻ کانپوءِ ئي پينگهو
 ٻاهر ڪڍيو ويندو.“ سڀيئي اُن تي راجا رامچندر يگوان
 کي جيءَ ۽ سائين بابا کي جمه جا نعرا هڻي، ٻاهر
 نڪتا. ٻئي ڏينهن جڏهن بابا جن جي چوڻ موجب،
 گوپال ڪالا اُتسو ملهائڻ ويو ته جڏهن بابا جن پينگهي ٻاهر
 ڪڍڻ جي آگيا ڏني.

رام نومي اُتسو ۾، مٿيءَ جي ٻوٽن ۾ ڏڏ ۽
 ”پهوڻا“ پينهوڻ ملائي رکڻ جو رواج هوندو هو، جو
 ڪيرتن سماپت ٿيڻ بعد، ٻوٽن کي ڀڃي، پرساد طور
 سنگت ۾ ورهائيو ويو. پوءِ به وڏا جهنڊا اڳيان ڪري
 سرگس ڪڍيو ويو ۽ رات جو چنڊن ۽ واس ڏوڀ
 جو جلوس ڪڍيو. رام نوميءَ جي ڏينهن واري جلسي،
 رات جو ڦري ”عرس“ جي ميلي جو روپ ورتو. ۱۹۱۳
 کانپوءِ هر سال ساڳئي ڏينهن، رام نومي ۽ عرس جا
 ميلا گڏ لڳندا آيا.

اُن بعد پڳتن راتا ڪرشنا مائيءَ وري ”نامر سبتاڪه“

يعني ڀڳوان جي نالي جي اکند ٿئي، ست ڏينهن ۽
 ست راتيون لڳاتار چالو ڪرائي، جنهن ۾ الڳ الڳ
 ٽوليون، هڪ ٻئي پٺيان پنهنجي ڏني هٿائڻ جو وارو
 ونديون هيون ۽ صبح جو سڀ ٽوليون پاڻ ۾ ملي،
 پرواٽ ڦيري ڪنديون هيون. ايندڙ سال يعني ۱۹۱۴
 جي ميلي ۾ وري جڏهن ڀڳت هریداس نه اچي سگهيو،
 تڏهن مهاڃي ۽ وري هلندڙ زماني جي تڪرارم بوٽا
 صاحب کي وٺي آيو. ان کانپوءِ وري ستارا ضلع جو
 پرسد ستار تي ڳائيندڙ، شري هریداس برهدست ڪوٺي،
 پنهنجي گائو مان پليگه پوڻ سبب پڇي، شروڊي ۾
 اچي نڪتو. باباجن کان موڪل وٺي، ان کان ڪيرتن
 ڪرايو ويو ۽ کيس پتا پوڳ پيٽا پٺ ڏني ويئي. پوءِ
 باباجن ڪيرتن وغيره جو سڄو ڪم داس گڙو مهراج کي
 هميشه لاءِ سونپي ڇڏيو، جو اڄ تائين هلندو اچي.
 چيت مهني جي ”سهائي پڪش“ ۾ ائين ۽ تٽ کان
 ٻارهن تٽ تائين، ميلي ۾ ايترا گهڻا ماڻهو ايندا هئا،
 جڻ ماڪيءَ تي مڪيون اچي مڙيون آهن. وڌيل خلق
 سارو دڪان به وڌندا ويا ۽ پهلوئن جون ڪشتيون ۽
 ملهون به خوب هلنديون هيون. غريبن کي پوڄن پٺ
 ڪرايو ويندو هو.

مطلب ته ڪرشنا مائي ڀڳتن جي سخت پرېشور ۽
 جفاڪشيءَ ڪري، دوارڪا مائي جي مسجد کي هڪ

سنستا جو روپ ملي ويو ۽ پسا به جام اچڻ لڳا، جن مان هڪ سندر گهوڙو، پالڪي، رت، چالديءَ جا بون وغيره ورتا ويا. عام لنگر لاءِ پڻ ڏن جي ورکا پيشي ٿيندي هئي. اٽسو جي موقعن تي، هڪ هاڻي پڻ سرگس ۾ کنيو ويندو هو، ليڪن باباجن انهن ڳالهين ۾ ڪا به دلچسپي ڪين وٺندا هئا ۽ هر وقت پنهنجي تياڳ ۽ اداس ورثيءَ ۾ رهندا هئا.

مٿين ميلن جي سرگس ۽ جلوسن ۾ هندو ۽ مسلمان ٻئي شامل ٿيندا هئا، جن ۾ (۵) هزارن کان (۷) هزارن تائين ماڻهو شامل هوندا هئا، تنهن هوندي به، ڪڏهن متييد ڪوٺا ٿيو. خلق وڌندي وڌندي وڃي (۷۵) هزارن تي پهتي نه به باباجن جي مهر سان، اتي نه ڪڏهن ڪا بيماري ٿهلي ۽ نه ڪڏهن ڪو دنگو فساد ٿيو.

دوار ڪا مائيءَ کي نئون روپ

جهڙيءَ طرح رام نومي ۽ عرس ملهائڻ جو خيال اول گوپال ڪند کي آيو، ساڳي طرح جهوني دوار ڪا مائي مسجد کي نئين روپ ڏيڻ جو خيال پڻ کيس ئي آيو ۽ هن پتر لهرائڻ شروع ڪيا. نانا صاحب چندورڪر کي ڀتين وغيره لهرائڻ جو شرف پراپت ٿيو ۽ مسجد جي فرش جي شيوا ڪاڪا صاحب ديكشت ڪئي.

شروعات ۾ ته باباجن مسجد ڊاهڻ جي آڳيا نه پئي
 ڏني پر پوءِ مهلا ساڀي پڳت جي بار بار عرض ڪرڻ
 تي، باباجن ها ڪمي ته هڪ رات اندر جهوني مسجد
 ڦري، نئين دوارڪا مائي ٿي پيئي!

اڳي باباجن، هڪ ٽاٽ جي ٽڪر تي آسڻ لڳائي
 وهندا هئا، هينئر ان ٽڪر بدران ننڍي گدي وڃائي
 وئي. مٿيون ڪاريه ۱۹۱۱ ۾ ڪيو ويو. اڳي مسجد
 جو اڱڻ ننڍو هوندو هو، هينئر ان کي وڌائي، انکي
 چير سان پڪڙي رت رت وڌي ۽ سنگت جي
 چاڙهيل پيٽا ۽ ٻين شردالن جي ڏنل ماما مان، لوهه
 جا ٽنڀا، ڪاٺ جون بليون ۽ ڪنڇيون وغيره
 خريد ڪري، ڏينهن رات مزور ۽ ڪاريگر وهاري،
 لوهه جا ٽنڀا زمين ۾ کوڙيا ويا.

ڪروڙ ۽ پيار جي ليلا

ليڪن!..... ٻئي ڏينهن جڏهن باباجن، چاوڙي ۽
 مان موٽيا ته کوڙيل ٽنڀا ڏوٽي ڏوٽي، زمين تي ڪيرائڻ
 شروع ڪيائون!! هڪ هڪ سان ٽنڀي کي ڏوڏڻ
 لڳا ته ٻئي هڪ سان تاتيا جو بوجڻ لاهي، ان کي
 باهه ڏيئي، ڪيرائيل ٽنڀي جي ڪڏ ۾ کڻي ڦٽو ڪيائون!!
 سندن لعل اکين مان اهڙا ڪروڙ جا اُلا نڪرڻ لڳا،
 جو ڪنهن کي به سندن منهن ۾ نهارڻ جي همٿ

ڪانه ٿي ۽ اڪيون هيٺ ڪري ڊپ وچان چوڻ لڳا
ته بابا جن جي ڪروڙ کي ڪير شانت ڪرائيندو. رنگ
۾ (زبور ست) پنگ پشجي ويو.

۽ آخر؟ ... بابا جن جو هڪ ڪوڙهيو پڳت، همت
جهلي سندن اڳيان وڌيو ته بابا جن کيس ڌڪ هڻي
اهڙو ته ڌڪو ڏنو جو هو ٽاڙجندو ويو. مادورا پڳت
سان پٺ ساڳي ڪار ٿي ۽ بابا جن مٿن سرون اچڻ لڳا!!
جن به پڳتن سندن چرن پڪڙڻ ۽ کين شانت ڪرائڻ
جي ڪوشش ٿي ڪئي، تن سڀني کي سروٺا لڳا!
پڳت وقت گذرڻ بعد بابا جن جو ڪروڙ گهٽ ٿيو
۽ هڪ دڪاندار کي سڏائي چيائون ته ”هڪ زريدار
دپتو کڻي آءُ.“ سڀ حيران ٿي بابا جن جي بي ليلا
لاءِ انتظار ڪرڻ لڳا.

دڪاندار جڏهن زريدار دپتو کڻي آيو تڏهن بابا جن
اهو وٺي اٿيا ۽ تاتيا جي مٿي تي ٻڌڻ لڳا يعني
هنجي عزت ڪرڻ لڳا!! هيءَ وچتر ليلا ڏسي، سڀ
پڳت رنگ رهجي ويا ۽ سمجهي نه سگهيا ته آخر
بابا جن جي ڪاوڙ ڪرڻ جو سبب ٿي ڪهڙو هو، جو
اول تاتيا کي ڌڪ بچو هڻي ڌڪو ڏنائون ۽ هيٺو
پنهجن مبارڪ هٿن سان کيس پڳ پيا ٻڌن!!

رواجي طرح بابا جن بلڪل شانت ۾ رهندا هئا ۽
پڳتن سان کلي وار تالاب ڪندا هئا، پر ڪنهن وقت

اوچتو ئي اوچتو سندن سپارڙي ۾ جوش ۽ ڪاوڙ پڙ ڪا
 ڏيئي نڪرندي هئي، جهڙي مٿين ليلا مان ظاهر ٿئي
 ٿي. ٻين وقتن تي پڻ سندن ڪاوڙجي ليلا جو ورڻن،
 دوازڪا مائي مسجد ۾ ٿيندو اُنسون يا ڪاررواين جي
 سڻيندو ۽ ڏنو ويندو.“

پريوءَ جي عجيب سائين لوڪن جي ليلا پڻ عجب
 ۾ وجهندڙ ٿيندي آهي. ”رنگ هسه، رنگ روڙهه،
 چپ پي ڪر جاهد - پرواهه ناهي ڪسي ڪيري، باجهه
 سڄي ناهه.“ يعني مؤلائي سان پيار ڪندڙ لوڪ به
 مؤلائي ٿيندا آهن ۽ ڪنهن وقت ٺهڪ ڏيئي ڪلندا،
 ڪنهن وقت روئندا، ڪنهن وقت بلڪن چپ ۾ ۽
 ڪنهن وقت جوش ۾ ايندا ڏسبا آهن. هو ماڻهن جي
 خوش رکڻ جي ڪار پرواهه نه ڪري، پنهنجي مؤلائي
 ليلا ۾ مست رهندا آهن. جي پگت سڀ پڇي وڃن ته
 ڇا، جي چوڻن کي چنبڙي پون ته ڇا. مطلب ته پرماڻها
 جا پيارا لاهو ٿي ۽ لاپرواهه ٿيندا آهن.

